הצופה

ב״ה, יום רביעי, ה׳ מנחם־אב תשל״ד (24.7.1974)
שנה ל״ז — גליון 11734 — המחיר 60 אגורה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז״ל

כל ההצעות בעניין „מדיניות הפלשתינאית של הממשלה" - לדיון בוועדת החוץ והביטחון

מאת סופרנו בכנסת

ברוב גדול העבירה אתמול הכנסת לדיון בוועדת החוץ והביטחון את הצעותיהם של החכ״ים ד״ר יצחק רפאל, משה דיין, שמואל תמיר ונ. אליעד בנושא „מדיניות הממשלה בעניין ירדן והפלשתינאים".

בעד דיון במליאה בהצעתו של ד״ר רפאל הצביעו 50 בסיעות המפד״ל, הליכוד, האגודה והפרדות מהמערך.

נגדה הצביעו 57 בסיעות הקואליציה והקומוניסטים.

י. ידלין במפ״ם דיבר במיוחד נגד הצעתו של ח״כ רפאל והציע להסירה מסדר היום. תמכו בנציג מפ״ם 12 קולות מרס״ה, מוקד ול״ע, בעוד ש־76 מהאופוזיציה ויידל מליע מצביעים נגד.

ברוב גדול יותר, 94 קולות מסיעות שבקואליציה ובאופוזיציה הועברה הצעתו של מ. דיין לוועדה. נציגת מפ״ם מ.ה. גרוסמן, נמלטה מהאולם משהוצעה להצבעה הצעת דיין... הצעת וילנר (רק״ח) להסיר את ההצעה מסדר היום — הוסרה ע״י הבית כולו.

הצעתו של ח״כ ש. תמיר בנושא זה נדחתה. 47 מהאופוזיציה ובן פורת תמכו בדיון בה במליאה אך 56 מהמערך הצביעו נגדה. כמו־כן הוסרה הצעת מ. פעיל, שנתמכה ע״י מפ״ם ורק״ח, להסיר את הצעת תמיר מסדר היום.

גם הצעת ח״כ אליעד הועברה לוועדה. בקולות 51 מהקואליציה כשמספר חכ״ים מהמערך (הגב׳ ש. ארבלי, מ. שחל, מ. דיין) אינם תומכים בה. יורם ארידור מהליכוד הציע להסיר הצעתו של אליעד מסדר היום, וברוב זעום (51—46) לא הוסרה ההצעה.

דרוש הסדר לבעיה הפלשתינית

בתשובתו לארבעת בעלי ההצעה הביע שר החוץ, יגאל אלון, צער שהננו נמצאים במצב של הכרה גוברת הולכת בארגוני הטירור והחבלה, והדבר בלי ספק מעודד את הטירור והחבלה בתוך מדינתנו ומעבר לגבול.

בד: ישראל ובירתה ירושלים המאוחדת, ומדינה ערבית—ירדנית—פלשתינאית מבורה לישראל. בגבולות שייקבעו במשא־ומתן בין ישראל לירדן. במדינה זו תבוא לכלל ביטוי הזהות העצמית של הירדנים והפלשתינים תוך שלום ושכנות טובה עם ישראל.

ההלטה הממשלה מסיימת בפיסקה האומרת, כי הממשלה סומכת ידה על הודעת ראש־הממשלה בכנסת מיום 3 ביוני 1974, כי ממשלת ישראל לא תנהל משא—ומתן עם ארגוני טירור אשר במטרתם המוצהרת היא הריסתה של מדינת ישראל.

למושג „פלשתיני" אין הגדרה

לפני כן ציין שר החוץ כי מצד אחר נכון הדבר שלעם הפלשתיני אין שורשים בהסטוריה. כעם ייחודי לעצמו לא היה קיים בתולדות עמי ערב, כשם שלמעשה ארץ־ישראל לא היוותה יחידה מדינית לעצמה, אלא פרובינציה באימפריות גדולות כולל האימפריה העותומנית הגדולה בתקופת השלטון שלה, לרבות התקופה האימפריה העותומנית. שנים היא היתה מוסלמית, בעצם משהו מעין יחידה מדינית ארץ־ישראלית, תחילה בשתי גדות הירדן, לאחר מכן בגדתה המערבית בלבד — ההלה קורבה עוד ונידים רק תחת הכשר הבריטי. כל זה נכון.

אולם מצד אחר, נכונה גם העובדה שמאז חולק המזרח־התיכון בין מעצמות ההסכמה בשלהי מלחמת העולם הראשונה נתנו גבולות תרשים בין מדינות ערב לבין עצמן ונקבעה יחידה גיאוגרפית בארץ־ישראל. וכשם שבכל טריטוריה ערבית־אגב. זה החל גם ביבשות אחרות לגבי עמים אחרים — התחלו מתגבשים עמים בתחומי הגבולות שנקבעו להם לעיתים קרובות בשרירות לב של הכובשים כך גם בתחומי ארץ־ישראל החל היישוב הערבי לקבל יותר ויותר קוד ייחוד משלו. בנוגע הקביעה שאילו הילקה מפת המזרח־התיכון אחרת היה אילו גורלם של ערביי ארץ־ישראל שונה גם כן. „זוהי עובדה וגם זו עובדה".

על הנמקת ההצעות — עיין במדור „בין הפטיש והדוכן".

אלון יצא בשבוע הבא לוואשינגטון

מאת סופרנו המדיני בירושלים

שר החוץ יגאל אלון יצא כ״י שבוע הבא לוואשינגטון, וזאת לאחר שקיבינו האמריקאי ד״ר קיסינג׳ר אמר כי לשיחות משבר קפריסין הוא רואה את הזמן מתאים לשיחות.

אלון יביא עמו את הקו המדיני שגובש בממשלה ושפיו יש לנהל תחילה מו״מ עם מצרים ורק אח״כ עם ירדן. כמו כן יביע אלון דעת הממשלה, שהשלב הבא של השיחות בדרך ההתחיל לאחר שהופסל תעלת סואץ, באחר שיש הצים הבצרים לא יפעילו את התעלה בלחץ על ישראל בצורת שכירת האופציה הכלכלית.

באשר לירדן, יסביר שר החוץ כי הממשלה הקיים החליטה לנהל משא ומתן עמה, אולם המדובר הוא בשיחות הסדר, שכן לגבי ירדן אין צורך בשיחות הפרדה.

התגובה האמריקאית להחלטה הממשלה שלא לקיים מו״מ עם ארגוני הטירור, לא היתה שלילית ביסודה, אך לדעת ארה״ב העיתוי של ההחלטה אינו מתאים והטוב היה לדחותה וזאת כדי לא להעריב קשיים על מצרים.

ד״ר רפאל: אין לממשלה הנוכחית שום סמכות מוסרית לסבך המדינה בהתחייבויות מדיניות ולאומיות ללא הכרעה בכנסת

הציע דיון דחוף בהחלטת הממשלה להכיר ב„ישות הפלשתינית"

מאת סופרנו בכנסת

לממשלה, בהרכבה הנוכחי ובהסיפה הצר אין סמכות מוסרית לסבך את המדינה בהתחייבויות מדיניות ולאומיות ללא הכרעה בכנסת — אמר אתמול בכנסת, הח״כ ד״ר יצחק רפאל, בהביעו דיון בדחיפות בסכנה שיש בהכרה ישראלית ב„ישות הפלשתינאית".

בהזכירו את ההכרזות וההצהרות הרבות, הסותרות זו את זו, שכמעט לעיתים קרובות מדי, שרי הממשלה, אמר ד״ר רפאל, שהממשלה הקטנה בבסיסה ובסמכותה מדברת בקולות רבות. כך, לכשל, בעוד ראש הממשלה בהופעתו ב„בית ברל" מזהיר מפני התפסותו לביטוי „ישות פלשתינית", העלול לעדעד את כווי השלום — מודיע שר ההסברה — באותו יום ממש — ש„אפשר לדבר עם אש״ף"...

בטרם יספיקו ליישב את הסתירה שבדברי שניהם, קפץ השר בר־לב והכריז, כי ישראל כוונה להחזיר לירדן את רוב הגדה המערבית...

כמה שרי חוץ בממשלה?

הנואם שאל: כמה שרי חוץ יש לממשלה הזאת? מר אלון עומד לצאת לוואשינגטון, לכמנע הזכרות, לימוד וטיפול בבעיות שונות, להסבר עמדתנו ולחיזוק מעמדנו, ועם איחולי ההצלחה בשליחותו זו — שבא זו „האספקה" שהשר בר־לב מצייד בה את עמיתו שר החוץ? הרי מר אלון עצמו כנבה להסכית את דבריו על „הסכם עם ירדן", את „תכנית אלון" וכו׳, וכזב ששר החוץ יזכור שאין לו יפוי כוח להעלות בשיחותיו בוואשינגטון רעיונות ותכניות שלא התבררו עדיין.

הנואם ציין מחדל בטיפול בלתי נאות בשילובה של האוכלוסיה הערבית בחלקי ארצנו המשוחררים. לא נעשתה פעולה למיזוגם במציאות החדשה, כאן כלהכה עשת הימים, אבל, חיים הערבים בהוכנו בחוסר ודאות, ובזה הניחו מקום לחולמים בפנים ולחותרים בחוץ לתכנן ולבצע פעולות חבלה ומרידה.

ד״ר רפאל הדגיש את הנזק שבהעדר יוזמה לפירוק מחנות הפליטים, באי־הקמת שכונות יהודיות בלבן של ערים ערביות, באי־טיפול ואי־גיבוש שכבת עסקנים ערבים, שהבצא לסכן בשותפת להידברות ולבניה עם נציגי עמנו ובמדינה. ד״ר רפאל סקר שאר והלה המתח הישראלי בשטחים — הביא לכך שהשטחים המשוחררים נשארו כ„שטח הפקר", שעל הבעלות עליו והשלטון בהוכו רבים המלכה והאמלמת ארגוני הטירור הערבי. אנו הרעמנו בפני שוקת שבורה ובתוך הויכוח שבהוכנו עליה להתקבל הרושם שכמשקיפים מהצד, עלינו רק לחזות רעתנו לפי משני אלה מגעת הגבורה...

דעת פעולות בפי שרים

גיתא זה הגיע גם לשולחן הממשלה. כבה כהדבריה מיהרו לאמץ לעצמה הגדרות שמאלניים, שאך אתמול פסולות היו. שרים מדברים על „ישות פלשתינית" מוגדרות כעל דבר סביר, שסיבביה ברורים וגבוכים, אשר כשמעותה הוא, „מדינה פלשתינית" בחלק של ארצנו. היש צורך להזכיר לממשלה זו, שהמדובר הוא בחלקי ארץ־ישראל, לב לבה של מולדתנו ההסטורית?

הנואם הזכיר לממשלה, את קווי היסוד של הממשלה הקודמת והנוכחית שבהם קיבלה על עצמה התחייבות ברורה ומפורשת, וגם את הבטחתם לבוחר, מלפני חדשים מספר, שאין מקום למדינה נוספת ביננו לבין הירדן?

בביוחד הזכיר את הכרזתו החדשה של ראש הממשלה, שלא יהיו ויתורים בלי לשאול מחדש את העם ואין להסתבך בעיתות והבדים על יותרים והסיגות האח״כ לסגת מהם בעליה...

(סוף בעמוד 2)

ספינת הדייג הישראלית „מבואות ים" עם החיילים הטורקים שהצילה, בגיעה לנמל חיפה

ספינת דייג ישראלית הצילה מטביעה 42 חיילים טורקיים והביאתם לחיפה

הוחזרו אתמול לארצם בדרך האוויר מנמל התעופה לוד

42 אנשי חיל הים הטורקי אשר נמשו מהים ליד קפריסין על ידי הספינה הישראלית „מבואות ים", הגיעו אתמול אחר הצהריים לנמל חיפה ד׳ שעות אחדות לאחר מכן המריאו מנמל התעופה בן־גוריון בדרכם לארצם.

הניצולים המריאו סמוך לשעה 5 אחה״צ באוטובוס על „נתיבי אוויר טורקיים". אשר הגיע ארצה שעה מספר קודם לכן כדי לאספם. החיילים הטורקיים הובאו מנמל חיפה לנמל התעופה לוד באוטובוס „אגד" שנשא את השלט „הולכה פרטית". האוטובוס נכנס דרך השער הראשי של נמל התעופה ישר אל המטוס, בלי שנוספים נדרשו לעבור ביקורת כלשהי.

המטוס של „נתיבי אוויר טורקיים" כבר היה מתודלק, וכאשר הגיע האוטובוס לקרבת כבש המטוס. בקשר מיפה הכוח הטורקי משני קציני צה״ל שהחיילים הטורקים לא יצולמו ולא יתראיינו. גם הנציג הטורקי עצמו לא ענה לשאלות, ומדי פעם השיב „אין תגובה". הוא גם השתדל שאנשי הטלוויזיה לא יצלמו אותו.

כאשר ראה הנציג הטורקי שהצלמים איגם עוזבים את המקום, נכנס אחד העובדים לתוך האוטובוס וביקש מהנהג שיתקרב אל הכבש. הנהג עשה כן והישבי האוטובוס יצאו ממנו במהירות ועברו את המרחק הקצר של 3—4 מטרים שנותר להם עד הכבש, ומיד נעלמו בתוך המטוס. האנשים היו כולם יחפים ורק מעטים מהם לבשי גופיה. האחרון שעלה על הכבש היה אדם מבוגר יותר, לבוש חולצה ונעלי בית.

כתב עה״ים שאל את קברניט המטוס אם יחזור לארצו בנתיב הים...

(סוף בעמוד 2)

רה״מ רבין בסיור בבקעת הירדן:

„ההתיישבות בבקעה נעשית בהנחה שהישובים המוקמים בה יישארו בשליטתנו"

„השבתי לנכון לבוא לכאן ולהכיר בבקעת הירדן ביהודית ובהאחזויות, משום שאני מייחס חשיבות רבה לקיומנו כאן, למצב בבקעה וביהודה ושומרון, שמהותי להתיזצה בסיור, כי צה״ל ערוך נכון ומוכן הכל" — אמר אתמול ראש הממשלה, יצחק רבין, בהום סיור שערך בבקעת הירדן, במוצבי צה״ל ובהאחזות מכורה.

אל ראש הממשלה נלוו שר הביטחון, הרמטכ״ל וקצינים בכירים.

סיורו של ראש הממשלה החל בשעות הבוקר במפקדת פיקוד המרכז, שם שמע הסברים על הערכות צה״ל מפי אלוף פיקוד המרכז אלוף יונה אפרת. בתום הסקירה ביקרו במוצב צבאי בבקעה, ואח״כ בגשר אדם (דמיה). במקום שמע ראש הממשלה הסברים מפי תת־אלוף אריה שלו, מושל יהודה ושומרון. נסקרו בפניו הבדיקות הקפדניות, הנערכות בגשרים, ונמסר כי כאן חודש מרס הי׳ שנה לא נתגלה כל ניסיון להבריח חומרי חבלה ליהודה ושומרון מבעד לגשרים. כאן החלו ביקורי הקיץ, הגיע מספר העוברים בגשרים לשיא של 3,700 מבקרים.

בתום הביקור במעבר הגשר יצאה הפמליה לאחד מוצבי צה״ל, ושבצה הסברים מפי מפקדים בכירים בבקום ושוחחו עם אנשי מילואים המשרתים במוצב.

כמוצב צה״ל יצאה הפמליה במסוק להאחזות נח״ל מכורה, בשיחה עם מפקד הנח״ל אל״מ א. דור נמסר, כי כיום ישנן 9 האחזויות נח״ל ר׳ אפשר להיים 5 האחזויות נוספות. 9 מכלל 12 הישובים הישראלים בבקעת הירדן הוקמו כהאחזויות נח״ל 5 מהם התאזרחו וב־4 האחזויות עדיין לא שינו את מעמדן.

בתשובה על שאלה אמר רבין, כי ההתיישבות בבקעה נעשתה „לאור ההנחה, שישובים המוקמים בה יישארו ויכללו בשליטה שלנו".

ראש הממשלה קיבל שדר מנשיא ליבריה

מאת סופרנו המדיני בירושלים

ראש הממשלה יצחק רבין קיבל לאחרונה שדר מאת נשיא ליבריה, ויליאם טולברט, ובו הביע הנשיא שמחתו על חתימת הסכם ההפרדה עם סוריה ואת תקוותו כי ההסכם יהיה צעד חיובי לקראת השלום באזור התיכון.

בתשובתו ציין רבין בהערכה את דברי נשיא ליבריה והביע את התקוה כי ידידי אמת של המזרח התיכון יוכלו לתרום הרבה להשגת השלום על בסיס של קיום של כל מדינות האזור.

יש לציין כי אין לראות בשדר זה שום סימן להידוש יחסים דיפלומטיים בין ליבריה לישראל. כמה ממדינות אפריקה הביעו בפומבי הרהורי חרטה על ניתוק היחסים עם ישראל, אך אין הן מצויות לעשות את הצעד הנועז ולחדש את היחסים. לעומת זה מוכנות מדינות אלה לקיים יחסים „מתחת לשולחן", אך לכך, אין ישראל מסכימה.

74 גוויות חיילים עדיין נעדרות

מאת סופרנו הצבאי

בחזית מצרים נותרו עדיין 74 חיילים ישראליים נעדרים אשר גוויותיהם טרם נמצאו, מסרו אתמול מקורות בצה״ל.

בתשובה לשאלה נמסר, כי לפני שבועיים נפסקו החיפושים אחר גוויות נעדרים בחזית המצרית בגלל ההנגדות המצרים להמשך החיפושים. צה״ל ערך עבודה מעמיקה במחקר ובאיסוף נתונים מכל המקורות הי אפשריים, להסים, שבויים לשעבר ובכי נדבר אפשרות מיקומם של גוויות נעדרים, אולם כאמור הופסקו החיפושים בגלל התנגדות המצרים.

עם זאת הצעה ישראל מאמצים לחידוש החיפושים וקיימת תקוות, כי התקפים שנערך נוספת בנושא זה בין ראש אגף כוח אדם במטכ״ל, אלוף משה גורדון, לבין גורל מתגלב המצרי.

הגיע לקיצו שלטון הכת הצבאית באתונה

נשיא יוון מקים ממשלת איחוד לאומי והזמין את קרמאנליס לעמוד בראשה

מדינאי היווני הוותיק, לשעבר ראש ממשלת יוון, מתגורר בגלות בפאריס ועוד אמש עמד לחזור לאתונה ולקבל לידו את ראשות השלטון

אתונה 23, (עי״ר עי״ק ויופי״ע) — נשיא יוון הגנראל פדרון גיזיקיס היה של הקבוצת ממשלה... באתונה ומלפני למר קונסטנטין קאראמאנליס הכלי בפאריס: והוסיף אותו להזור ולהתייצב בראש הממשלה... לאומי. מכך יבואו לקיצן שנים שלטון צבאי ביוון.

קראמאנליס הסכים לחזור ליוון שנעת גנראל גיזיקיס.

מקורבים לו בפאריס אמרו קאראמאנליס ייצא עוד הערב.

מי שהיה ראש ממשלת יוון אם החליט קאראמאנליס באורח להתייצב בראש ממשלה יוונית, על כך השיב „קאראמנליס: באהבה".

קאראמנליס חי מזה שנים רבות בפאריס. המדינאי — פרקליט השמרנית מילא תפקיד בולט בהדיניות לפני ההפיכה הצבאית של 1967, הוא כהה בן 67.

שבפאריס השמיע קאראמאנליס הצהרות חוזרות ונשנות שבהן את המשטר הצבאי ביוון וקרא לחידוש השלטון האזרחי. לאחר ההדחה של הארכיבישוף מאקריוס, פירסם קאראמנליס הודעה, שבה מחה נגד אלה ה„טראגדיה לאומית" ליוון. משמוס נשלח לפאריס כדי את קאראמנליס.

קאראמנליס ידוע כאנטי־קומוניסט אך אין הוא נמנה עם תומכי המלך. הוא לא נפגש עם המלך קונסטאנטין מאז 1963, ביה יצא קונסטאנטין לגלות. קאראמנליס נחשב מאוד ומקובל להביא להתפייסות הכוחות המזויינים לפוליטיקאים.

ראש הממשלה הגיש התפטרותו

בינתיים נודע כי ראש הממשלה הגיש את התפטרותו, אך ימשיך לכהן עד שתוקם ממשלה חדשה.

בפגישה עם המנהיגים הפוליטיים השתתפו מפקדי הצבא, הצי וחיל האוויר וכן מפקד האיזור הצבאי של אתונה ומפקד הארמיה השלישית בצפון יוון לויטננט גנראל יואניס דאבוס.

בין הפוליטיקאים שהוזמנו — גם המנהיג השמרני פאנאיוטיס קאנלופולוס. מפלגתו — האיחוד הלאומי הראדיקלי ומפלגות איחוד המרכז זכו בבחירות האחרונות שנערכו ביוון ביותר מ־80 אחוז מהקולות.

ליוון מבושר לפני קבלת ההחלטה לפני שנודע על פניית גיזיקיס לקאראמאנליס קיים דיון שנמשך 4 שעות בין מנהיגים מדיניים לשעבר לבין אנשי הממשלה היוונית וראשי הצבא. באותו זמן נפוצו שמועות על חילופי גברי לאור המצב שנוצר בקפריסין.

„הנהגת הכוחות המזויינים דנה איתנו על בעיות לאומיות ותפגש שוב בשעה 21.00 (לפי שעון ישראל)" — אמר קסנופון זולוטאס, לשעבר נגיד הבנק של יוון.

„מסרו לנו תדריך על המצב הפנימי והחיצוני" — אמר גיורגי מאברוס, לשעבר שר בממשלה יוונית אזרחית והמשמש כדובר מפלגת איחוד המרכז.

לאחר הישיבה פורסמה הודעה ובה נאמר „הכוחות המזויינים היווניים הודיעו — נוכח המצב שבו שרויה המדינה — להפקיד בידי שלטון אזרחי ניהול ענייני המדינה. מסיבה זו קראו להתייעצות עם מנהיגים מדיניים לשעבר, וביניהם ראשי ממשלה.

„מישהו צריך לצאת לגיצוח"

אנו שרויים במבוכה. למעשה אין לנו ממשלה ומישהו הרי צריך לצאת מזה לב׳נוזה. עזרו לי להקים ממשלה עוד הערב — בצורה זו פנה הנשיא גיזיקיס אל האזרחים, שרים וראשי ממשלה לשעבר, אותם כינס הערב.

קודם לכן פנה קונסטאנטין ראליס, שר ליד לשכת ראש הממשלה, אל תושבי יוון בקריאה שלא להסית אותן לאלה המבקשים לחתור תחת האחדות הלאומית של העם היווני ולהביא נזק לעניין הקפריסאי.

משקיפים מציינים כי בפגישה, שבה השתתפו 8 שרים לשעבר מכהונו המפלגות, וביניהם שלושה ראשי ממשלה לשעבר, לא השתתף ראש הממשלה אדאמאנטיוס אנדרוצופולוס. נוכח עובדה זו נפוצו שמועות כי ראש הממשלה התפטר.

קונסטאנטין ממתין להתפתחויות

המלך קונסטאנטין ממתין להתפתחויות בארצו ואין לו לפי שפה הוכניות — אמר דוברו של המלך הערב.

(סוף בעמוד 2)

קונסטנטין קאראמאנליס

גלאפקוס קלארידס — נשיא קפריסין; מיקוס סאמפסון התפטר

הפסקת האש נשמרת סוף סוף

הבסיס הבריטי אפיסקופי, קפריסין, 23 (ע״ד ויופי״ע). — כל הסימנים מעידים על כך שהפסקת האש נשמרת סוף סוף החל משעות הערב — למעלה מ־24 שעות לאחר שנקבעה לקבל תוקף.

רעם התותחים שלא נפסק בשעות הראשונות לאחר השעה שנקבעה על ידי מועצת הבטחון, השתתק היום לאחר שגלאפקוס קלארידס הושבע כנשיאה החדש של קפריסין במקום מיקוס סמפסון.

שמונת הימים של שלטון סמפסון היו ימים של קרבות עקובים מדם בין יוונים וטורקים.

בקפריסין רווחה הדעה, כי קלארידס, הידוע כאדם מתון המקיים יחסים טובים עם הקהילה הטורקית קפריסאית, ישמש גורם מייצב. נודע כי קלארידס עמד לצאת יחד עם מנהיג הטורקים בקפריסין ראוף דנקטאש לסיור באי כדי שישפיעו יחדיו על קיום הפסקת האש.

במרכז האו״ם התקשר קורט ואלדהיים עם שגרירי יוון וטורקיה לאחר שנודע לו שכוחות האו״ם נלכדו באש משני הצדדים.

על אף העובדה שכוחות האו״ם מצויידים רק בנשק קל וההוראות שניתנו להם הן — לירות רק לצרכי הגנה עצמית — ניתנה הוראה ליחידה קנדית להתגבר לניסיון של חדירה לאיזור שדה התעופה של ניקוסיה. מומחים לענייני קפריסין אומרים, כי ייתכן שסאמפסון הוחלף בקלרידס כדי למנוע את החזרתו לשלטון של מקאריוס.

קלרידס, 54, ששירת בעבר בחיל האוויר הבריטי כטייס של מטוסי הפצצה, זכה להוקרה מטעם העדה הטורקית באי כאשר עמד בראש המשלחת היוונית בשיחות בין־עדתיות, אשר נערכו לסירוגין מאז זכתה קפריסין לעצמאותה לפני 14 שנה.

נוסף להיותו יו״ר הפרלמנט הקפריסאי מכהן קלרידס כמנהיג המפלגה המאוחדת, הנהגית מן התמיכה הפוליטית הגדולה ביותר באי, מחוץ לזו ממנה נהנה מקאריוס אישית.

יו״ר הבית, הוא היה האיש שצריך היה לרשת את מקומו של הנשיא על פי החוקה הקפריסאית.

המפלגה המאוחדת של קלרידס דוגלת בעמדה אנטי־קומוניסטית, ומסיבה זו יש להניח כי הוא מקובל על ארה״ב, אשר לא ראתה בעין יפה את הברית בין מקאריוס לבין הקומוניסטים בעלי ההשפעה הגדולה בקפריסין, אמרו מקורות דיפלומטים.

קלארידס הודיע לאו״ם: אני מחזיק בכהונת נשיא קפריסין באורח זמני בלבד

פאריס, 23 (ע״צ). — גלאפקוס קלארידס הודיע לאו״ם כי הוא ממלא את תפקיד נשיא קפריסין באורח זמני בלבד — על כך מסרה שגרירות קפריסין בפאריס.

מלונדון נמסר כי בריטניה הכירה בגלאפקוס קלארידס כנשיא זמני של הרפובליקה הקפריסאית — מזה משתמע מהודעה שפורסמה הערב על ידי משרד החוץ.

בהודעה נאמר: „אנו שמחים שניקוס סאמפסון הסתלק. קלארידס ממלא תפקיד חוקתי בקפריסין מאחר והוא מכהן כיו״ר בית הנבחרים ובחוקה תפקיד זה הוא רשאי בהתאם לחוקה לפעול בשם הנשיא בנסיבות מסויימות".

מקאריוס מתכונן לחזור לקפריסין תוך שבועות

ניו יורק, 23 (עי״ר) — הארכיבישוף מקאריוס אמר היום כי הוא מצפה לחזור לקפריסין כנשיא המדינה תוך השבועות הקרובים. הוא ציין כי גלאפקוס קלרידס משמש כנשיא בפועל כי שכז.

עוד אמר מקאריוס כי הוא שמח לשמוע על סיום השלטון הצבאי ביוון.

„נפילת המשטר היווני תסייע במידה רבה לשיפור המצב בקפריסין", הצהיר מאקריוס.

הוא שיבח את קונסטאנטין קאראמאנליס אותו תיאר כמדינאי בעל יכולת רבה.

עוד אמר כי היה רוצה לחזות בשובו של המלך קונסטאנטין לשלטון — „באורח אישי אני מלוכני" אמר מאקריוס. אך הוסיף „אין ברצוני להתערב בעניינים הפנימיים של יוון".

הארכיבישוף מאקריוס נפגש אתמול עם שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג׳ר ואמר לאחר מכן לעתונאים כי הוא אופטימי בעניין החזרת המשטר החוקתי לקפריסין.

מטוסי ח״א תקפו מטרות ב„פתח לנד"

מטוסי חיל האוויר, תקפו אתמול בשעה 17.30 מטרות מחבלים באיזור דרום ה„פתח לנד".

התקיפה נמשכה מספר דקות בלבד. כל המטוסים חזרו בשלום.

מ. שמגר יגיש הבוקר בקשה לביהמ״ש להוציא צו פירוק של בנק א״י בריטניה

מאת סופרנו לענייני כלכלה בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה מ. שמגר יגיש הבוקר בקשה רשמית לבית המשפט המחוזי בת״א להוציא צו פירוק נגד בנק א״י—בריטניה ולמנות לו כונס נכסים.

ההחלטה על הגשת הבקשה נתקבלה אתמול בהתייעצות שריב בצומת בהשתתפות שר האוצר, י. רבינוביץ, שר המשפטים ח. צדוק ונגיד בנק ישראל מ. זנבר. אתמול הודיע מנכ״ל בנק הפועלים י. לוינסון שאינו מוכן לרכוש את הבנק.

לאחר מינויו של המפרק יוחל בהחזר מלוא השלוחים מהשבונות עו״ש לציבור. עד כה משולמים רק 50 אלף ל״י למפקיד. בעלי פקדונות לזמן קצוב לא יוכלו למשוך את פקדונותיהם לפני שיגיע מועד הפירעון. אותו מצב יהיה לגבי מפקידים בתכנית החסכון. במועד מאוחר יותר צפוי שינוי בהחלטה. כמו־כן יתאפשר במועד מאוחר יותר למפקידים בפקדונות קצובים ובתכניות חיסכון להעביר את השבונותיהם לבנקים אחרים בעת שיימכרו הנכסים.

ספירתם ובדיקתם של ניירות הערך הנמצאים במשמרת בבנק תתחיל תוך יום־יומיים. עד כה לא נמצא חסר בחשבונות אלו. בעת שהבדיקה תושלם יאפשרו לבעלי ניירות ערך ישראליים לקבל את ניירותיהם בכפוף לתנאים הבאים:

א. שאינם קשורים לבעלי המניות בבנק.

ב. הניירות אינם משועבדים לבנק.

ג. לאחר קיום התחייבויות שיש לבעלי הניירות לבנק.

לצורך זה יוכנסו הבדיקה של ניירות ערך זרים. ניירות אלה נמצאים בבנקים ובבורסות זרות רב יותר.

נודע כי בנק ישראל הודיע ל„בנק אוף אינגלנד" כי עדיין לא נמצאים את המסמכים של רואי החשבון בנוגע לבנק הלונדוני. לכן עדיין אי אפשר לבצע עבודה לגביו.

העלאה בתעריפי אגרות ממשלתיות צפויה בקרוב בירושלים ובת״א

מאת סופרנו לענייני כלכלה בירושלים

העלאה בתעריפי האגרות הממשלתיות צפויה בקרוב. הממשלה תגיש את הצעתה למסקר זה בכ־30 ביוליו ד״י לשנה.

נודע כי הממשלה הסכימה את יעילת האגרה הבינמשרדית לבחון את כל מערכת האגרות כדי להתאים את גובה האגרות על שירותים לשירותים שחלו בעלות השירות. בין האגרות שהתעריפיהם יועלו יהיו: אגרת עורכי דין, אגרת רואי־החשבון, אגרות שינויי שם ואגרות היטנים.

בשלב זה אין כוונה להעלות אגרות רכב ואגרות העברה מקרקעין, בכיוון שכל נכסים אלו הועלו לאחרונה הנכסים בצירות אחרות.

בראש וועדת האגרות הבינמשרדית עומד הממונה על הכנסות המדינה משה נוידרפר, ומשתתפים בה צבי סרלו (משפטים), ארנון גפני (אוצר), וא. עפר (מסחר והתעשיה).

תחזית מזג האוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 29, רמת הגולן 30, נהריה 29, צפת 31, חיפה 30, טבריה 37, עפולה 32, תל־אביב 29, ת״א 30, לוד 32, יריחו 40, עזה 30, באר־שבע 33, אילת 40, מפרץ שלמה 39 בעלות, הלחות ללא שינוי ניכר. גובה הגלים 80—140 ס״מ.

סאדאת: כל הפלשתינאים חייבים להיות מיוצגים בוועידת ג'נווה

קהיר, 23, (יתפ"ע ע"י ר' ע"ב) — הנשיא סאדאת אמר היום כי כל הפלשתינאים חייבים להיות מיוצגים בועידת השלום של הסדרת הסכסוך. התקומה להתכנס בג'נווה, "כדי להיאבק בעקשנות למען עניינם" — ולא, ישיבו המאמצים להשכנת שלום קודם מרם יתחילו.

סאדאת אמר באסיפה של האיחוד הערבי הסוציאליסטי, לרגל יום השנה היב להפיכה של המלך פארוק, כי „מבשלה ירדן ויתרה על כל צורה ההתדיינות הסכימה להשקפתנו כי קיבלה לידיה באורח זכוני בלבד את הסוגה של הגדה המערבית, בדיוק

קואן לבנוני: משבר בין המחבלים לבין מצרים

ביירות, 23, (ע"צ) — המשבר ש' המתגלע ביחסים שהתגלעו בין הארגון לשחרור פלשתין ובין מצרים בעקבות פרסום ההודעה המשותפת הירדנית—מצרית, פרץ לאור היום — כתב היום העתון הלבנוני „לאוריין לה זור" ב' עקבות הדרישה שהגישו המחבלים לליגה הערבית להחיש את כינוסה של ועידת הפיסגה הערבית. שעמדה ל' התקיים בספטמבר במרוקו.

לדברי העתון הלבנוני, מתכוון הא' ארגון לשחרור פלשתין להעלות ב' ועידת פיסגה זו את „המצב שנוצר על ידי ההודעה הירדנית—מצרית,

הוועדה תדון היום בהפסקת עבודות בנייה גדולות

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

הוועדה להוזלת הבנייה ע"ר שית לדון היום בהפסקת עבודות בניה גדולות בת"א.

בין היתר מדובר בעבודות הבניה ב„דיזנגוף סנטר", הספריה העירונית ובתי מלון גדולים. קודם לכן הוחלט על הפסקת בנייתם של כבנים ב' מכללות בירושלים ובת"א. בשבוע הבא תדון הוועדה בהפסקת עבודות בניה של בתי מלון „קומודור", „היל' טון" ו„קונטיננטל" בירושלים.

בין הפטיש והדובן

מדינה פלשתינית - סכנה לקיומנו

(אתמול בכנסת)

היערכות מבעוד מועד

(יו"ש) המפקח הכללי של משטרת ישראל, רב־ניצב שאול רוזוליו, אמר בפגישה עם ראשי רשויות מקומיות בגליל, כי עד כה התגייסו ל„משמר האזרחי" כ־35 אלף איש, והתהליך הוא נמצא בעיצומו. לדעתו של המפכ"ל, תהיה זו טעות ל' גשה להקיק „חוק שמירה", ה' שום הגישה כפיה לא תיסע ב' אורח את הכרת החשיבות של העניין, כמו ההתנדבות.

תצפית

חוקה על המסכיל כי הוא־אר' מר דברים אלה מתוך הכרת ה' צרכים בתחום הביטחון הפנימי ומתוך ידיעת המשאבים העומ' דים לרשותם של אלה המופקדים

המצב ששיבות של המצב הפוליטי ה' בינלאומי מקשות. במיוחד על ישראל להסביר את עמדתה ב' קרב דעת הקהל העולמית, ולא פחות מזה — בקרב יהודי ה' עולם. ובכל זאת, הוקצבו רק 2,6 מיליון ל"י לצרכי הפעולות של ההסברה הציונית, בראש' תו של משה בלבל.

בפגישה עם עתונאים בחיפה, עמד מר גלבע על החזית ה' רחבה הפועלת נגד המדינה, ש' מפעילים הערבים באמצעים כס' פיים עצומים. הם קונים עתונים; רוכשים חברות ליחסי ציבור ו' מפזרים הון עתק, כדי להשפיע על הלכי הרוח בעולם החפשי, נגד ישראל. ואילו אנו מקציבים להסברה ציונית בעולם כולו אף פחות מהאמצעים המוקצבים, ל' משל, למועצה הלאומית למניעת תאונות דרכים בארץ, שהקציבה או־בעה מיליון ל"י בשנה ל' מרכז ההסברה הישראלי — תקציב של 10 מיליון ל"י, ול' משרד־החוץ — כ־25 מיליון.

אגב

סטיות שמאלניות

יושב־ראש סיעת המערך בכנ' שרד במיוחד מתמיד. מפגת של קול אחד בלבד לקואליציה זו נאלץ לקיים גיוס כללי של חברי הסיעה להשתתפות בהצבעה כארגן הסיעה נעשה טוכין להבריח, במיוחד למספרי משפט בכוונה או שלא בכוונה, שאינם הרים להופיע במקום בזמן, ה' האופוזיציה בשכרת. הוא גם מתסרים בעלי תעסוקה אחרת, שרים לשעבר, שיתפטרו מן ובמקומם יבואו אלה שתכונת קם המלא.

בהמשך דבריו ניסה להסביר אף הודעת ראש־הממשלה בחידוש השותפות עם המפד"ל עניין טרם בשל לביצוע, ש' נבעלה הדלת לעצם העיתוי נפסקו המגעים. בהודעה זו כנראה, גם להחזיר את השומרים, שיהיו נכונים תמיד להצבעות.

שה"ח אלון בתשובה להצעה לסה"י בכנסת:

ירושלים הבירה תישאר לנצח כ„עיר שחוברה לה יחדיו"

מאת סופרנו בכנסת

ירושלים המאוחדת והשלמה, כבירתה של ישראל, שוכנת ל' בסות הממשלה שיקרה עיקרה, כב' עבר ובעתיד, על שלימותה של ירושלים הרשויות הממשלתיות והעירוניות עושות במשותף להמ' שך בירתה ופיתוחה ולפיתוח יחסים ידידותיים בין כל תושביה — אמר אתמול שר החוץ, יגאל אלון, בתשובתו בכנסת להצעה של חה"כ הרב ק. כהנא בנושא זה.

שר החוץ הוסיף: „כאשר נשמעים פה ושם קולות בדבר שינוי מעמדה של ירושלים משיבים על כך דוברי הממשלה בדברים ברורים והד' משמעיים שעיקרם קיום ירושלים, בירת ישראל, כ„עיר שחוברה לה יחדיו" ושתישמר כך לנצח.

אין כעת סיבה כלשהי לפתוח בדיון בפורש על היבט זה או אחר של נושא ירושלים. במקרה שהנושא יתעורר ויתבקש דיון תביא הממש' לה את העניין לפני הבית או אחת מוועדותיו, לפי העניין.

דאגה לשלום ירושלים

בנמקו את הצעתו אמר הרב ק. כהנא כי נוכח חידוש הניסיון לדון בנושא „ירושלים" השלטון בה, ב' ייחוד לאחר שיחתם של שר החוץ האמריקאי האפיפיור, על הכנסת והממשלה לשמור על המשמר ולסכל מזימות.

הנושא הועבר לוועדה.

היענות טובה בקרב קצינים וחוגרים להתגייס לצבא הקבע

מאת סופרנו הצבאי

קריאת היענות טובה מצד קצינים וחוגרים לגייס לצבא קבע לאור פעולות הסברה נר' חבת בנושא זה שהתנהלה ב' קרב אנשי הצבא, יוצאי צבא ואנשי מילואים — נמסר מ' מקורות צה"ל.

בקיעים בסיעת „המערך" בכנסת

מפ"ם הפרה הסיכום בעניין ה„ישות הפלשתינאית"

צה"ל ישלם מקדמות לאנשי צבא קבע שחל פיגור בעדכון משכורתם

ד"ר רפאל

(סוף מעמוד ראשון)

הודעת הח"כים מלמד ובן־מאיר בעניין „באנק א"י־בריטניה"

החיילים הטורקיים באוטובוס בלוד לפני עלותם למטוס. — לפי הוראת נציבם בישראל — סרבו להצטלם.

ספינת דייג הצילה 42 טורקים

(סוף מעמוד ראשון)

14 אזרחים ישראלים הוחזרו מקפריסין

למשלה אין רוב בנושא שלמות המולדת

אב סברה הממשלה שתוכל להתגבר בקלות בעד קו מדיני שיפקיר את כרביה יהודה ושומרון — טעות היתה בידה. הוכיח זאת מהלך הדיון אתמול בכנסת ומעבר למחיצות קואליציונית ואופוזיציונית התגבשה עמדה, שיש לה כנראה תימוכין רציניים בתוככי מפלגת „העבודה". עמדה זו מתנגדת לוויתור על חלק ההיסטורי של ארץ־ישראל, בין בסעפים ציוניים ובין בסעפים בטחוניים.

לאור הדעות שנשמעו אתמול בכנסת ושבאו לידי ביטוי בדבריו של שר הביטחון לשעבר ובהרמת ידיים של חברים אחרים בערך יחד עם סיעות המפד"ל והליכוד — אין ספק, שלא רק שאין לה רוב — לקווי היסוד שלה, אלא שלממשלה זו לא יהיה כלל רוב למהלך מדיני, שיוותר על שריסת ישראל בגדה המער' בית אפילו לטובתו של חוסיין. שאתו מוכנה ממשלה זו להיכנס למו"מ, לפי הצהרתה, ולא כל שכן שלא יהיה לה רוב להתרבותו היחידה של השר בר־לב, לדוגמה, על מרבית שטחי יהודה ושומרון. הוכח איפוא ברורות, כי לממשלה זו בהרכבה הנוכחי הבסיסי הצר, אין לה סיכוי לסבך את המדינה בהתחייבויות מדיניות ולאומיות ללא הכרעה ברורה ובכנסת כבר נרמז לה בצורה ברורה שאין לה מנדט לוותר על חלקי ארץ־ישראל ולא כל שכן, שאין לצריה כל סבכות לאמץ להם סיסמת הכזב של הקמת מדינה פלשתינית בלב ליבה של מולדתנו ההיסטורית. מוטב איפוא שדבר זה יהיה לעיני שר החוץ יגאל אלון היוצא בימים אלה לוואשינגטון, ואל יאוץ להסתבך בהבטחות, שאין להם כיסוי.

אין הממשלה מנועה מלהיכנס למו"מ אף עם ירדן, לאחר שאפשר יהיה לבוא להסדר עם בצרים על הסדרת היחסים והבעיות הכרוכות בהתלוקת הוך תהידה כנת להסדרים בשאלות האוכלוסיה הערבית שבשטחנו, המקומות הקדושים שלהם, מוצא לים ועוד. אין היא צריכה עם זאת, להבהיר שאין ישראל יכולה לוותר על באחזה ושליטתה בכל חלקי ארץ־ישראל ועל זכות בניה ואזרחיה להתנחל בארצם. וככל שנקדים בעשיית ביישובה של ארץ־ישראל כולה — נחזק את אחיזת ויכולת עמידתנו במבחנים שיבואו.

המחדל ביישוב יהודים בעיר העתיקה

ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק יצא בימים אלה בקריאה להגברת איכלוסה של ירושלים העתיקה והחדשה. אין ספק, שקריאה זו בעיתה. המאבקים על שליטתנו בירושלים טרם תמו ומוטב שגם ראש העיר הצטרף לתובעים להחיש את בנייתה של ירושלים ואיכלוסה ביהודים. לא התרשמנו שמר קולק הכיר עד כה בדחיפות היתרה, שיש לגבי קביעת עובדות בירושלים. שאילולא כן לא היו העניינים בירושלים העתיקה מתנהלים כפי שהתנהלו. על אף שהאחריות למכשלה באיכלוס מוטלת בראש וראשונה על החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה.

הדו"ח השני של נציב קבילות החיילים

קץ השלטון הצבאי ביוון

(סוף מעמוד ראשון)

ישראל גברה על אירלנד באליפות השחמט

מה רוצים ה„פלשתינאים"?

מאת י. בן חיים

הַחלטה של ממשלת ישראל בדבר „הישות הפלשתינאית" עוררה תגובות נזעמות במדינות ערב. עתונים ערביים קבעו כי ישראל חוזרת מורה וכי הורה, „למעשה" אל „הפזמון הישן" בדבר הכרה ב„גבולות בטוחים ומוסכמים". קצפם של העתונים הערביים יצא בעיקר על שישראל שוב החליטה לא להכיר בקיומו של „הארגון לשחרור פלשתין".

בהחלטה קבעה הממשלה, בין היתר, כי „השלום ישתית על קיום שתי מדינות עצמאיות בלבד, ישראל שבירתה ירושלים המאוחדת ומדינה ערבית ירדנית־פלשתינאית, ממזרח לישראל, בגבולות שייקבעו במשא ומתן בין ישראל לירדן. במדינה זו יבוא לכלל ביטוי הזהות העצמית של הירדנים והפלשתינאים, תוך קיום שכנות טובה עם ישראל".

להלן נאמר בהחלטה, כי „הממשלה סומכת את ידיה על הודעת ראש הממשלה בכנסת, מיום 3 ביוני, כי ממשלת ישראל לא תנהל משא ומתן עם ארגוני טרור, אשר מטרתם היא הריסתה של מדינת ישראל".

הסתום בעמדת הממשלה, בכל הנוגע ל„ישות הפלשתינאית", ...

פלשתיני־סורי, עם פלשתיני־לבנוני, ועם פלשתיני בצות, ולפיכך לכל עם כזה זכות להגדרה עצמית באשר הוא שם. לנוכח זה, יש צורך לנסח מחדש הגדרה ברורה, מציאותית ותכליתית את התשובה לשאלה: מי הם הפלשתינים?

שאלה נוספת המחייבת תשובה, היא: האם זכות זו להגדרה עצמית חלה גם על הפלשתינים החיים בישראל מאז 1948 ובעלי אזרחות ישראלית והאם זכות זו חלה גם על הפלשתינים שהתמזגו והשתלבו בחברה ערבית זו או ערבית אחרת?

השאלה השניה היא איזו מולדתם, כלומר, אלו שטחים פלשתינים ניתן להגשים בהם את הגדרה העצמית? האם „פלשתין" של המנדט, שכללה את מזרח עבר הירדן ומערבו, וכאן יש לקחת בחשבון כל הכרוך ...

[...]

1. המדינה הפלשתינאית הדמוקרטית תהיה ערבית, אמנם אזרחיה בלי שים לב לדתם ייהנו מאותן הזכויות. ערביותה עוד תתחזק על־ידי חברותה במדינה ערבית.

2. היא תוקם לאחר הרס החורבן של המדינה הציונית ותבוא במקומה.

3. זאת איננה מדינה דו־לאומית. זו גם הביקורת של „החזית הדמוקרטית" על תפיסות „מצפן" שתבע זאת, כי „אינן די פרוגרסיביות". זכויות „דמוקרטיות", כולל אוטונומיה תרבותית, אולם לאומיותם תהיה כלאומיות המדינה, היינו ערבית־פלשתינאית, ויבדלו רק בדתם.

4. המדינה תהיה לא־עדתית. הסבר לקביעה זו הוא שהמשרות בה לא יחולקו כבלבנון לפי מפתח עדתי. נשיאה יכול להיות יהודי. פעמים מתורגם העקרון של לא־עדתיות ל„חילוניות", ביחוד בכתבים הנועדים ...

הסעיף שלא תוקן

פעילי עליה לסמינרים בארץ

... בסמינר ל־16 רבנים ורעיותיהם, הכרי אגודת הרבנים בארה"ב, במטרה שיפעלו בעד העליה עם שובם לארה"ב.

השנה יבואו לראשונה 70 חברי תנועת עליה מצרפת, במסגרת תנועת המתנדבים. חלק מן האנשים כבר הגיע. המשתתפים ישהו בארץ משלושה עד ששה חודשים ויעבדו בקיבוצים, בעיקר בצפון הארץ. גם להם יקויים סמינר של שבוע.

קבוצה נוספת מצרפת, שבה חברים פעילי תנועת עליה מפרברי פריס, תגיע ארצה בסוף חודש יולי ותחילת אוגוסט ותשהה כאן 20 יום. הקבוצה מונה כ־40 איש, הבאים לבדוק אפשרויות עליה לישראל. היא מאורגנת בשיתוף עם „תור ועלה".

עמדות הארגונים

יש מחלוקת חריפה לגבי סיסמה זו כמגמה. להלן פירוט העמדות של כמה מהארגונים העיקריים:

החזית הדמוקרטית: היא הארגון היחיד הדבק בנוסחה כעקרון, כלומר, תפיסה אידיאולוגית. המדינה הדמוקרטית היא פתרון נאות של פשרה שבו שני הצדדים משוחררים מעל עצמם מגמות שוביניסטיות. הערבים מוותרים על המטרה של זריקת היהודים לים, והיהודים — מוותרים על מדינתם. אמנם הדמוקרטיה במדינה זו לא תהיה משטר פרלמנטרי של מפלגות במובן המערבי, אלא במובן של „דמוקרטיה עממית" בארצות הקומוניסטיות.

פתיה: הנוסחה היא אסטרטגית, כלומר המדינה הדמוקרטית היא המטרה הראשית של המאבק.

החזית העממית (של ד"ר חבש): הסיסמה היא טאקטית. אין חדש בה, שכן זו עמדת הפלשתינאים מאז ...

מדינה דמוקרטית

סימני שאלה

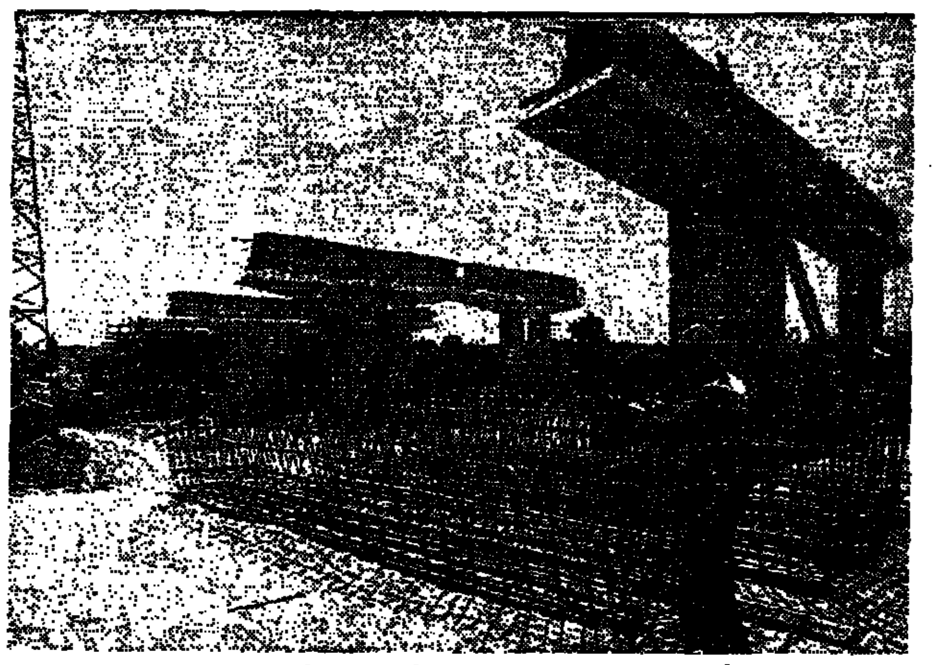
העליה מצ'ילה לא גדלה למרות תהפוכות המשטרים

תהפוכות המשטרים בצ'ילה לא הביאו, לגל המוני של עליה, כצפוי. לפני כשלוש שנים אמדו את מספר היהודים בצ'ילה בכ־32 אלף נפש, מתוך אוכלוסיה כללית של כ־10 מיליון תושבים. חלק מהיהודים עזב את צ'ילה בעת שלטונו של איינדה השתקע בעיקר בארצות אחרות של אמריקה הלטינית (ונצואלה, ברזיל, אקוואדור, קוסטה ריקה וכו') וכיום האוכלוסיה היהודית מונה מ־16 עד 20 אלף נפש. אנו עדים היום להפסקה כמעט מוחלטת של העליה לישראל. יהודים רבים חוזרים לצ'ילה בעיקר מן הארצות הסמוכות — מוסר כתב הצופה „הדים", על קהילות ספרדיות בעולם.

...קה, הפעילה המאורגנת ביותר בין ארבע הקהילות. ליד הקהילה פועלת קבוצה מאורגנת של דור המשך אשר מקיימת פעילות יהודית ציונית רצופה וקבועה. אנשיה מחליפים בהדרגה את העסקנים המבוגרים יותר בהנהלת הקהילה. בהיותה הקבוצה היחידה בסוגה של צעירים יהודים בצ'ילי, פועלים בה גם מספר ניכר של חברים אשכנזים. הנוער מאורגן בשלוש קבוצות, לפי הגילים.

חוג ללימודי היהדות באוניברסיטת סנטיאגו

הביקור באוניברסיטה צ'ילה הוא מאלף ביותר. כיום מספר שנים קיים במכללה זו חוג ללימודי היהדות ולאחרונה נוסד במסגרתו סמינר קבוע ללימודים ספרדיים. מנהל הסמינר הוא פרופסור גינסבורג, יהודי אוסטרי, וחבר המורים והתלמידים מורכב מיהודים ולא־יהודים. לסמינר זה מבנה משלו, ספריה ...

חברת „נתיבי אילון" בונה גשר בשם „קיבוץ גלויות" מעל נחל אילון. הגשר החדש יקל על התנועה לתחנת הרכבת דרום ולתחנה המרכזית החדשה בתל-אביב.

רבנים, מורים ותלמידים מחו"ל — להשתלמויות תורניות בישראל

מאת סופרנו

14 קבוצות המונות קרוב ל־500 רבנים, מורים ומחנכים, סטודנטים ובני נוער מארה"ב, בריטניה וצרפת, מגיעות ארצה בימים אלה כדי להשתתף בהשתלמויות הנערכות בחודשי הקיץ בארגון המחלקה לחינוך ולתרבות תורניים בגולה ...

למבוגרים בניו־ג'רסי, הרב נתן סטרינבר, רב בקונסי שבניו יורק, ר' ד"ר משה נוימן, מרצה לספרות עברית במכללת ברוקלין.

התרשמות ישירה

בראש הקבוצה עומדים הרב מאיר גולומבק, מייסד „השומר הדתי" בארה"ב ועתה מנהל ועד החינוך התורני של המזרחי בארה"ב, וד"ר שמשון א. איברוב, המנהל החינוכי ...

לשבח את שיתוף הפעולה הפורה בין הנוהלות אותם הם מייצגים, לבין המחלקה לחינוך ולתרבות תורניים של ההסתדרות הציונית העולמית. המועצה לחינוך תורני בניו יורק וסביבותיה, שהיא מחלקה עצמאית במשרד החינוך היהודי בניו יורק, נעזרת רבות במוריה של המחלקה ובנציגותה בארה"ב, בכל הקשור להתקנתם של מוסדות החינוך ...

... מסגרת השתלמויות אלה.

בקבוצה 38 איש החברים בוועד החינוך התורני של המזרחי בארה"ב ובמועצה לחינוך תורני בניו־יורק ר' סביבותיה, ונמנים עליה, בין השאר, הרבנים שלמה שרפמן והרב ברזון, לשעבר נשיאי הסתדרות הרבנים בארה"ב, פרופ' שמעון רום, מרצה לתלמוד ב„ישיבה־אוניברסיטה", הרב ד"ר אפרים שיכוף, מנהל חינוך ...

... רשם במישרין מהנעשה במדינה ר' מהלכי הרוח השוררים בה לאחר מלחמת יום הכיפורים, כדי שיוכלו לחנך ביותר אפקטיביות את תלמידיהם בגולה לאהבת הארץ, ולהכשיר את הקרקע להשתקעותם הם בארץ בבוא העת. השניים הוסיפו כי הם מקווים לארגן בעתיד קבוצות מורים גדולות יותר ולעודד ביקורי תלמידים בארץ.

ד"ר איברוב והרב גולומבק ציינו ...

... מסגרות לומדים התלמידים שלוש שנים בארה"ב ואת השנה הרביעית עושים בישיבות „בני־עקיבא" בישראל. מורים שנשלחו מטעם המחלקה מלמדים בחלק מבתי ספר אלה. המחלקה אף מסייעת בהחזקת אולפנים ללימוד השפה העברית, אותם הקים ועד החינוך. ותומכת בהוצאתו לאור של בטאון „הפרי" — כתב עת בשפה העברית לענייני חינוך.

מכתבים למערכת

מה רוצים הקונסרבטיבים?

ביום ששי נתפרסמו בעתונים מודעות מרשימות ויקרות, בעברית ובאנגלית, מטעם „התנועה היהודית הקונסרבטיבית", ובהן קריאה „לאחינו היהודים במדינת ישראל לא להיכנע לדרישות של המפד"ל לשנות את חוק השבות הנוכחי".

בין השאר מצהירים הנציגים הרשמיים של התנועה: „עליכם לדעת, שמראשית דרכה, התנועה הקונסרבטיבית דבקה בהלכה, ומעולם לא הורשה לרב קונסרבטיבי לכהן בתהליך הגיור אלא אם הוא ממלא את דרישות ההלכה".

דברים אלה הם שקר וכזב! אולי בראשית דרכה דבקה בהלכה. אולם ...

סניף ובין ארץ לארץ ובין מוסד בנקאי לאחרים?

לעניות דעתי הדברים ראויים לטיפול כבר מסכומים העולים על 10,000 דולר (ולגבי מיליונים וקוקים לקריטריונים חמורים יותר עשרת מונים!)

לגבי כל עיסקה ו/או רישום בנקאי מסכום זה ומעלה, על הפיקוח לדרוש אישורים מתאימים מגורמי־חוץ (ויקשירות מהם):

1) שהמסמך שהוצג להפקת על הבנקים אמיתי ומתאים בדיוק לתוכן המצוי ורשום אצל גורמי־חוץ (לרבות סניפים).

2) שבתאריך המסמך ובתקופת שתיקבע לפני ואחרי אותו תאריך, יימסר, לכל הפחות, מידע על מספר ...

זל: מפני שהשווייצים לא נהגו כראוי עם הפליטים היהודים במלחמת־העולם השניה...)

מ"ר „אינו מסכים" להחלטתה של מועצת העיר תל־אביב מלפני כחיים שנה בערך, שהרחוב על־שם הרמב"ן (ר' משה בן נחמן), ייקרא בשם „רחוב נחמני" כדי שלא יבולבל ברחוב „רמב"ם" (רמבי־רמב"ן). אין דעתו של מ"ר נוחה, שיש בתל־אביב שני רחובות על־שם גדולי משוררי ישראל בדורנו „רחוב ביאליק" ו„שדרות ח"ן". והרי גם כמה מגדולי־ישראל אחרים זכו לשני רחובות בתל־אביב — האחד בשמם המפורש, והאחד בשם אחת מיצירותיהם המפורסמות ביותר ...

ב„מגן דוד אדום" עוסקים באריזת שקיות אינפוזיה וציוד עזרה ראשונה לנפגעי הקרבות בקפריסין.

הקנסות על העוברים על נורמות המים יוגדלו פי 3

מאת סופרנו בכנסת

ההכ"ם אליעזר אבטבי וא. זילברברג התאוננו בוועדת הכלכלה של הכנסת על כך שנציב המים, מ. קנטור, אינו מתחשב במצבם של יישובים המקבלים פחות משבעים אחוז ...

את הזכויות שיש לחקלאים ותיקים, ולמנוע צריכת יתר על ידי הכלת קנסות על העוברים על המכסה שהוקצבה להם.

נציב המים: הקנסות יוגדלו

נציב המים, מ. קנטור, התייחס לטענות אלו ואמר, כי ללא קיצוב מים נעמוד בפני ההתמוטטות כל משק ה־...

... קשות נגד הסיטה לפיה מוקצים המים לחקלאות, שיטה המבוססת על התיכנון החקלאי משנים עברו.

נציג מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית, מר גולדשייד, טען, כי אין חלוקה צודקת של מכסות המים ביישובים החקלאיים. מי שצורך יותר מים, משלם מחירים זולים וכסובסידים, ואילו מי שצורך פחות כיב — משלם קנסות גבוהים על הצריכה החורגת. לדעתו, יש לעשות רוויזיה בחלוקת המים הקיימת לחקלאות ולקבוע קריטריונים חדשים למכסות המים למתיישבים, כדי לתקן את העיוותים שנוצרו בחלוקת המים.

מר פרידלנדר מהאיחוד החקלאי סבור, שיש בעלי זכויות מים על קרקע חקלאית שאינה מעובדת יותר והפכה לבנויים.

נציג התאחדות האיכרים, מר בן־ארי, כבור, לעומת זאת, שיש לכבד ...

מספר המועסקים בשטחים

שר העבודה, משה ברעם, השיב לשאילתה בכנסת ואמר שמספר המועסקים במדינה מקרב תושבי השטחים נאמד ב־60 אלף, בענפי הבניין, החקלאות, שירותים והתעשייה. השכר הממוצע לפועל הערבי היה: בבניין כ־32 ל"י ליום ובתעשייה — 23 ל"י.

על הבטיחות בעבודה

בנושא הבטיחות בסר שר העבודה, כי לפי הנתונים האחרונים שבידיו, הנוגעים למחצית השנה הראשונה של 1974, נהרגו בתאונות עבודה 41 איש, ונפצעו בכל דרגי הפציעה כ־30 אלף.

יחד עם זאת, הבהיר השר, שיש לראות את הדברים בפרספקטיבה נכונה, שכן כחמישים אחוז מתאונות אלה אינן תאונות עבודה במובן הצר של המלה, אלא תאונות דרכים בדרך אל העבודה או מן העבודה.

הועלתה על נס פעילותן של מתנדבות דתיות לעבודה סוציאלית

(ל. ה.) חלקן של מתנדבות דתיות מטעם „האגודה להתנדבות בעם" בהכשרת שירותי המבחן ...

... משימות כלל ומעבר לכך. במשך הזמן הפכיק הקשר בין המתנדבות והמטופלים ובמקרים רבים הפכה אישיותן ל„מודל" של הזדהות חיובית. המתנדבות עצמן, שקיבלו את מלוא הסיוע וההדרכה מקציני המבחן, החלו להבין מן העבודה הסוציאלית.

מנהל שירות המבחן לנוער במשרד הסעד, מ. חורב סבר, כי רבות מן הבנות „הציינו ונפגשו" והן מעוניינות להמשיך בעבודה הברתית בעתיד. רובן נרשמו ללימודים בשנה הבאה לבתי הספר לעבודה סוציאלית או להונים לחינוך באוניברסיטאות.

עוד על שמות הרחובות בתל־אביב

מר מ. רוזנברג (במכתבו ב„הצופה" מ־ט"ו הנ"ז הש.) שוב בתייחס לעניין שמות הרחובות בתל־אביב.

קשה מאד להתווכח עם אדם, שהחליט מראש „לא להתחשב" בכל דברי הסברה, גם אם מבוססים על הגיון ועל תקנות־עיר. קשה מאד להתווכח עם אדם, הרואה את עצמו מומחה לכל ...

ז. ריזמן
תל־אביב

א. ז. בן־ישי

יופעלו סדרי תנועה חדשים בצפון ת"א

ליקויים בשיטות הפיקוח והביקורת

מעלות ומגרעות

זכות שווה

זכויות בבית משותף

מאת אריה בריק

פסק דין

מהן הזכויות המוקנות לדיירים בבית משותף ברכוש המשותף של הבית, כגון בחצר, במקלט וכו'? שאלה זאת גורמת לעתים לסכסוכים ומריבות בין דיירי הבית המשותף והדברים מובאים בפני בתי המשפט. כך קרה אף במקרה שלפנינו.

בית משותף בחיפה היה מורכב משני מבנים, אחד מאחורי השני. המבנה הקדמי גובל עם הרחוב ובו שש דירות. במבנה האחורי חמש דירות. מלכתחילה הכין הקבלן שבנה את הבית מקומות חניה לשבע מכוניות, אשר הוצמדו לשבע דירות. שאר הדירות נשארו ללא מקומות חניה מוגדרים. אולם מאחורי מקומות החניה הצמודים, הערוכים בשורה בחזית מבנה ...

הכלל הוא שאם לפי התקנון החל על הבית המשותף או לפי החלטה מוסכמת של האסיפה הכללית של דיירי הבית נועד חלק כלשהו מהרכוש המשותף למטרה פלונית, לא יוכל בעל דירה להשתמש במקום זה למטרה אחרת שאינה מתיישבת עם המותר. אבל, לדעת בית המשפט, בהעדר ייעוד, אין בעל דירה חוטא כלפי בעלי הדירות האחרים כשהוא עושה ברכוש המשותף שימוש יומיומי רגיל ומתאים למקום.

במקרה שלפנינו הובא עניין חניית המכוניות בשטח המריבה לדיון באסיפה הכללית והיא החליטה שלא להחליט. כלומר, היא לא התירה וגם לא אסרה שימוש כזה. השאלה שנשאלת היא האם מותר או אסור לפי זה להחנות את המכוניות. בית המשפט מביא שתי דוגמאות: האחת, של אם המעמידה עגלת ילדים בכניסה לבית משותף בכל יום בלי למנוע שימוש דומה מאמהות אחרות בבית ...

שימוש כללי ומשותף

משק וכלכלה

ביטוח מפקידים

מאת ד. אבישי

ההצעה להנהגת בטוח פקדונות של מפקידים קטנים מתגלגלת בי־ ישראל זה שבע שנים. אך לכלל ביצוע היא לא הגיעה חרף הדי־ ברים הרבים שפקדו את מערכת הבנקאות.

בכל פעם שמתמוטט בנק נוטל הד־ תפקד על המדינה. באותו זמן הדי־ רים לדבר על הנהגת בטוח פקדונות. מקימים ועדה. עורכים דיונים. חי־ לוקי דעות בין הגופים. אח״כ מש־ תכח העניין ונרדם עד לפרשה הב־ באה.

בעקבות פרשת „אינטרבריטיש״ ההיא ידיד ועדת הכספים של הכ־ נסת, מר י. קרגמן, כי אם הממשלה לא תביא עתה הצעה משלה, תהיה יוזמה פרטית של חבר כנסת להגשת הצעת חוק להנהגת ביטוח פקדונות. ההצעה היא להבטיח את פקדונותיהם של מפקידים עד סכום של 25 אלף ל״י, או סכום גדול יותר שיקבע בי־ התחשב באינפלציה — כנראה עד 50 אלף ל״י.

המוסד ישלם למפקיד לפי תנאי הפקדון הבקוריים, אולם העבודה לו כל זכויות קיזה, הגבה והעצה שיש לבנק כלפי המפקיד. כאשר כשלם המוסד פקדון של בבוטח העבודה אליו כל הזכויות שהיו למפקיד כי לפי הבנק עד כדי הסכום ששילם.

קשיי ייצוא

על הייצוא הישראלי עוברים עתה ימים קשים והיצואנים, ה־ מתכנסים באחרונה לעתים תכו־ פות לכנסי חירום שבהם הם מתריעים על מצבם הקשה, דור־ שים עזרה ממשלתית מהירה בכדי למנוע התמוטטות. בכנסים אלה מושמעות תחזיות קודרות למה שצפוי בעתיד אם לא ייענו לדרישות היצואנים והתעשיינים מזהירים, או מאיימים, בהפסקת הייצוא והייצור, על כל התוצאות החמורות הנובעות מכך.

קשה במיוחד, כנראה, מצבם של יצואני האופנה והטכסטיל ו־ הללו נפגעו יותר מיצואנים אח־ רים בהשפל הכלכלי העולמי. ה־ ללו לא פגשו גם, כמו ענפים אח־ רים, בשוק המקומי ובימי בהלת הקניות שלפני הפעלת התכנית

על הפרק

הכלכלית החדשה לא הסתפרו ה־ קונים על תעשית האופנה. למע־ שה, כפי שמודיעים היצרנים, שורר שפל בענף ולקשיי הייצוא נוספו גם קשיים בשוק המקומי.

התכנית הכלכלית החדשה הת־ חשבה בייצוא וליצואנים ניתנה ...

לכן, את כל ענפי הייצוא יחד ובעוד שיש ענפים שאינם זקוקים לתוספת עידוד ויכולים להסתפק בתמריץ הנוכחי יש אחרים הזקו־ קים לתוספת אם רוצים שבכלל יוכלו להמשיך בייצוא. עם זאת צריך להיות סלקטיבי בנושא זה ויש לבחון היטב אם אכן הקשיים נובעים רק מעליית הוצאות הי־ יצור בארץ ומשפל בביקוש בעו־ לם. יש מוצרים שהקשיים בהם הם אובייקטיביים ולא זמניים. לגביהם צריך להגיע למסקנה ה־ מכאיבה שאי אפשר „לדחוף" או־ תם בעידוד גבוה ומוטב שיצר־ נים אלה יתפשו מוצרים אחרים, ברי־תחרות, לייצוא.

לא רק זכויות

אם היה צורך בהוכחה לחשי־ בותה של חברת התעופה לאומית באו המאורעות האחרונים בקפ־ ריסין והוכיחו את שהיה ידוע מכבר — בימי חירום אין לסמוך על חברות התעופה הזרות אלא על החברה הלאומית. בימים ה־ ראשונים של מלחמת יום הכי־ פורים הפסיקו החברות הזרות את טיסותיהן לארץ ועתה הן חזרו על אותו תרגיל. למרות שהשמים ושדה התעופה בן־גוריון היו פתוחים בפניהם ולא נשקפה להן כל סכנה. וכך שמרה רק „אל על" על הקשר האווירי עם העו־ לם החיצוני וזאת במדינה שבה קשר זה הוא חיוני ביותר בשל המגבלות הגיאוגרפיות כולה ב־ קשר היבשתי, בהיותה מוקפת ארצות עוינות, ושגם בקשר הימי יש מגבלות, בשל ירידת קרנן של אניות הנוסעים.

בטיסות לארץ, הן בימי מלח־ מת יום הכיפורים והן כיום, לא עמדה שאלת בטיחות הטיסה והז־ קה על „אל על" שדאגתה לנוס־ עיה אינה פחותה מזו של חברות אחרות. עדות לכך יכולה לשמש העובדה שכמה חברות המשיכו לטוס לארצות ערב, למרות שגם אליהן עובר נתיבת הטיסה סמוך לקפריסין.

מאזן מאוזן של „אל־על"

מאת א. ברוך

במאזן חברת התעופה הלאומית של ישראל „אל על" לשנת הכספים 1973/4 נסתיים ברווח ושום של כ־600 אלף ל״י, שאליו יש להוסיף עוד חצי מיליון ל״י שהועברו כי־ עתודה להתחייבויות מיסי דחויות. רווח זה של מיליון ל״י על מחזור של 700 מיליון ל״י הוא זעום ביותר ולמעשה, כפי שאומר מנכ״ל החב־ רה, מר מ. בן־ארי, אפשר לראות את מאזן השנה הנוכחית כמאוזן בלבד. למרות זאת רואה הנהלת החברה במאזן זה הישג נכבד ביותר בהת־ חשב בתנאים שבהם פעלה החברה.

מר בן־ארי סבור שאלמלא מלחמת יום הכיפורים היה מסתיים מאזן החברה ברווחים משמעותיים. בתנ־ אים זו הוא מתבסס על ההזמנות לפניו ולהורף ולהמצלתו של מבנס הגיבוש הצליחו של החברה שנרם ...

רבות לשיפור יעילות התפעול ול־ חסכון בהוצאות.

השפעת משבר הדלק על התעופה הבינלאומית

את העובדה ש„אל על" סיימה את השנה באיזון יש לראות גם על רקע המצב הכללי בתעופה הבינ־ לאומית, שגם לפני מלחמת יום הכי־ פורים לא היה מזהיר. מצב זה החמ־ מיר אחרי המלחמה ומשבר הדלק שבא בעקבותיו ושגרם למשבר כל־ כלי בינלאומי. תנועת התיירות לישר־ ראל, מדגיש מר בן־ארי, ידעה ב־ מחצית הראשונה של השנה האטה נמשכת בקצב גידולה, אשר הורגי־ שה עוד בשנה הקודמת, עקב האוד־ עים הבטחוניים. אליהם נוספו השפ־ עות של משברים כלכליים בארצות המוצא העיקריות. משבר האנרגיה, הוא מוסיף, היווה אחת ההשפעות השליליות המכריעות והמזיקות הד־ לכה ביותר בתולדות התעופה הבינ־ לאומית. כתוצאה מכך כשקל עלות הדלק הגיע ל־53 אחוזים בהוצאות המשתנות של החברה, לעומת 30 אחוז קודם לכן. ...

בארץ היתה ירידה משית בתיי־ רות ובמקום 597 אלף תיירים שבאו ארצה בשנת המאזן הקודמת באו עתה 561 אלף בלבד, ירידה של 6 אחוזים. הנהלת „אל על" רואה גם בירידה זו הישג ועדות להתאוששות התיירות לאחר המלחמה. הפסקת ה־ תיירות היתה קצרה יחסית ולכר במחצית בדצמבר התחיל תהליך ה־ התאוששות. הוא נמשך בקצב הולך וגובר בחודשים דצמבר־מרץ ובתק־ פה זו הגיע כבר מספר התיירים כמעט למספרם בתקופה המקבילה אשתקד.

עליית חלקה של „אל על" בתיירות

חלקה של „אל על" בהיירות ליש־ ראל היה בשנת המאזן גדול יותר מאשר בעבר, תאת על חשבון חב־ רות התעופה אחרות. בנמל התעופה בן־גוריון היא עלתה מ־45.5 אחוז ל־47.6 אחוזים. עליית חלקה של „אל על" נובע לדבריה בהגדלת הקיבולת שלה, עם הפעלתו של מטוס הג׳מבו השלישי. נוסף לכך פעלה החברה תקופה קצרה, בחו־ דשים אוקטובר, נובמבר, כמע־ רת תעופה יחידה בארץ. גם באז־ אור של תקופה זו, כשהחברות הזר־ רות הבינלאומיות חזרו לפעול בי־ שראל, היה היצע המושבים של „אל על", במסגרת ההיצע הכולל של החברות, גבוה באופן ניכר מאשר בימים רגילים. גם בתקופה שלאחר מכן העדיפו, כנראה, נוסעים את החברה הלאומית של ישראל על פני חברות אחרות וחלקה בחודשי דצמבר—מרץ עלה מ־41.1 ל־... אחוזים.

האטה בייצוא יהלומים

הנתונים שפורסמו לאחרונה לגבי יצוא היהלומים בחודש יוני — 48.2 מיליון דולר לעומת 54.2 מיליון ל״י בחודש זה אשתקד מבטאים את מי־ גמות ההאטה והירידה שהורגשו ב־ עת האחרונה בענף. זוהי ירידה מי־ משית ביצוא בשעור של 12 אחוזים.

מקורות מוסמכים בענף היהלומים נמנעים מלהגדר לתחזיות פסימיות. אולם לדעתם צפויים חדשים קשים לענף. כולם ברעה שהענף יוכל ל־ התגבר על הקפאון הנוכחי רק על־ ידי מאמץ עליון משותף של כל ה־ גורמים הקשורים בו — החל משוברי המלטשות וכלה באמצעי השיווק.

ההאטה ביצוא היהלומים מישראל מקורה בתנאים הקשים של הכלכלה הבינלאומית בעיקר בשעורי הריבית הגבוהים ללא תקדים, בירידת שער הזהב ובחשש מפני נסיגה כלכלית בארצות־הברית, שהיא השוק העיקרי של ענף היהלומים הישראלי.

סוחרים מארצות המזרח הרחוק שהיו לגורם מרכזי ביצוא היהלומים מישראל, הקטינו אף הם במידה ניכרת את היקף הרכישות שלהם. נוסף לכך, גדלו כמויות היהלומים המלוטשים שהחזירו גורמים אלה למשווקים הישראליים, דבר המעמיק את ירידת ההתעניינות ביהלומים בעולם. יפן, למשל, קנתה השנה רק כמחצית הכמות של יהלומים מלוטשים שרכשה אשתקד. מצב זה מוצא ביטוי מוחשי גם במספרם הקטן של הקניינים הבאים לבורסת היהלומים ברמת־גן מכל חלקי תבל.

גרעון של 720 מיליון דולר בחשבון הסחורות והשירותים ברבע הראשון של 1974

עודף היבוא על היצוא של סחו־ רות ושירותים שהסתכם ברבע הרא־ שון של 1974 ב־720 מיליון דולר היה פי 2.5 גדול לעומת ינואר— מרס 1973 (286 מיליון דולר) וירד, בהשוואה לרבע האחרון של 1973, (1,280 מיליון דולר). שיעור העליה בגרעון בחשבון סחורות ושירותים בלי היבוא הבטחוני הישיר, היה דו־ מה — 140 אחוזים (מ־184 מיליון דולר ל־441 מיליון דולר). בהשוואה לתקופה אוקטובר־דצמבר 1973 הלה, בגרעון ללא יבוא הבטחוני הישיר, ... מרס 1974 ב־419 מיליון דולר לעו־ מת 246 מיליון דולר בינואר עד מרס אשתקד ו־1,412 מיליון דולר באוק־ טובר—דצמבר 1973. תנודות אלו בהעברות ללא תמורה נובעות מה־ שינויים בהיקף ובמימון היבוא ה־ בטחוני ובגידול ההעברות של מוס־ דות יהודיים בחו״ל לישראל. ברבע הראשון של 1974 חלה ירידה במ־ הנכסים במטבע חוץ של המשק (עת־ רות מטבע חוץ והלוואות לתושבי חוץ) כדי 290 מיליון דולר, לאחר שבמשך השנתיים שקדמו לרבע ...

ירידה בתרומות למפתח

גידול של 23.3% בפדיון י.ב.מ.

בליל הפעיל 2 בנקומטים חדשים

בנק לאומי הפעיל השבוע 2 בנקו־ מטים חדשים: האחד בסניפו בתחנה „אגד" החדשה בחיפה והשני — ב־ סניף פתח־תקוה. מדצמבר 1970 ועד היום הותקנו ע״י בל״ל בחלקי הארץ השונים 14 קופות אוטומטיות למשי־ כת מזומנים.

הכנסות החברה (בעולם כולו וב־ ארה״ב) נטו, לאחר ניכוי מס, בתום ששת החדשים שחלפו עד כה ב־ שנת 1974, הגיעו לסך 93,827,165 דולר והרווח למניה היה 6.22 דולר. בתקופה המקבילה אשתקד הגיעו ה־ הכנסות נטו ל־696,850,167 דולר וה־ רווח למניה היה 7.28 דולר.

פעילות מצומצמת בבורסה

השבוע בבורסה

„מירומית" מקימה מפעל חדש לדודי שמש

מקבלי הלוואות מסובסדות לשיכון יחזירו סכומים מוגדלים כעבור שנים

תערוכת סולו ישראלית בוונצואלה

פירות סוזלים לנצרכים בת"א

מבצע חלוקה פרי בהמיר מוזל למשפחות מרובות ילדים ...

קופל מארגן 15 קונגרסים עד סוף השנה

„סי.פי.איי" ו„אליטליה" יקימו „פולי"

חברת התעופה הקנדית „סי.פי.איי" וחברת „אליטליה", יציעו מעתה שש טיסות בשבוע בקו מילנו — קנדה ובחזרה, כתוצאה מהסכם „פולי" שי־ עליו חתמו לאחרונה.

ההסכם החדש יגדיל את מספר ה־ מקומות שיעמידו שתי החברות לר־ שות הנוסעים בין איטליה וקנדה וב־ חזרה, מכיוון שכל חברה תכבד את כרטיסי השניה ללא צורך בהסבה.

ההסכם החדש בא לאחד פעולות שתי החברות בתחומים של מכירות, קידום מכירות והזמנת מקומות ולמ־ נוע כפילויות. והוצאות מיותרות בעת שחברות התעופה נושאות בהוצאת דלק והפעול הגדלות והולכות.

במחצית הראשונה של השנה גדלה מכירת יחידות אגרי תום מתוצרת א.א.ב. ב־175% לעומת התקופה ה־ מקבילה אשתקד, על כך מסר מר יורם בר, מנהל „אולימפיה" אגרי תום בע״מ.

בשוק הבולים והמטבעות

קיפאון וירידת מחירים

מאת חיים לבלבן

קשה לציין פעילות מסחרית ב־ חודשי הקיץ בענף הבולאות. פה ושם נקשרים עיסקות בקנה מידה קטן, אולם רבת המחירים היא כבר־ כה, כשהבולים ההדירים זוכים ל־ מחירים גבוהים מאוד, ואילו הבו־ לים האחרונים משיגים בקושי מחיר מעל הערך הנקוב.

תנודות במחירי המטבעות

התעשיינים דורשים רביזיה בתנאי מימון של השקעות במתקני טיהור

שבע מדינות נותנות עדיפות מכס לישראל

כוללות גם מוצרים כימיים, גרבו־ נים, כסאות וחלקיהם. בקנדה, לפי נתונים מוקדמים של 1973, מתוך כ־19.5 מיליון דולר יצוא מוצרים עקריים רק כחצי מיליון דולר (מיצי אשכוליות) יהנו מהעדיפויות. לעו־ מת זאת העדיפות ביפן משמעותית. יחד עם זאת אין מצב סטטיסטי זה משום החשיבות והמשמעות הממשית של העדיפויות משני טעמים:

כפי שניתן לראות מהשתלשלות ההתפתחות עד היום חל שנוי מת־ מיד לטובה בתוכן והיקף העדיפויות ויש להניח שמגמה זו תלך ותגבר בעתיד נוכח לחץ המדינות המת־ פתחות וההתפתחות הכללית בתחום תעריפי המכס. לא יתכן שהמדינות המפותחות יבטלו המכסים בינן לבין עצמן ויפלו לרעה דוקא את המדי־ נות המתפתחות. ואכן אנו עדים בשנה האחרונה להרחבות ממשיות ולהכללת מוצרים נוספים ברוב שי־ טות עדיפויות בעולם.

הנתונים הסטטיסטיים מצביעים על היצוא הקיים ביום. יצוא זה בודאי מושפע מהמכסים ולכן יתכן שיהיה כדאי בעתיד ליצא מוצרים שאינם מיוצאים כיום בגלל המכס הגבוה. טענה זו נכונה הן לגבי מדינות בהן צומצם היתרון שהיה למדינות מפו־ תחות במסגרת הסכמי סחר הופ־ שיים. מאחר ושיטת העדיפויות איננה מוענקת ללא הגבלת זמן ובשלב ראשון נתנה ל־10 שנים בלבד. חשוב שיצואנים יעשו מירב המאמצים לנ־ צל היתרון המוענק להם שלא קל היה להשיגו.

חוליית מחבלים בת 6 אנשים נתפסה ליד ג'נין

חוליית מחבלים בת 6 אנשים בכפר קיקה שליד ג'נין, נתפסה ועומד להיות בשבועות הקרובים. הביעה טוענת כי חברי החוליה ... להפעיל מטען חבלה בלשכת עבודה בעיר, אך המזימה נכשלה ... שהמטען התפוצץ ... בכתב האישום שהוגש נגד חברי החוליה ע"י בא כוח התביעה הצבאית, סגן שמעון צבר, נאמר כי ... הנשק והחומר הנפץ של ה... היה ... בישראל.

התביעה טוענת, כי הנאשם המובדר בראש החוליה פאריס אליס יחיא, הודיע לנאשם שני, עודא, כי קיבל הוראה ללכת למקום מסויים במושב עפיקם וליטול משם מצבור נשק. עודא קיבל את המשימה על עצמו והלך למושב, שם איתר את מחבוא הנשק ומצא בו 1000 כדורים, פצצת מרגמה ורימון יד. הוא הביא את הנשק לפאריס, ולדברי התביעה הכין זה האחרון מטען חבלה מפיצצת המרגמה והכדורים. את המטען הביא למרפסת לשכת העבודה בג'נין הכיר להפעילו שפך עליו תמצה.

תוך כך התפוצץ המטען והמחבל נפצע קשה ברגלו. אשה שהזדמנה למקום רצה אל הפצוע והוא דרש ממנה לקחת אותו לביתה. אולם היא לא נענתה וקראה למשטרה, וזו עצרה את הפצוע.

מתברר, כי יתר חברי החוליה התאמנו בירדן ובסוריה והשתייכו לארגוני „א־צאיקה" ו„החזית העממית". בין ששת הנאשמים נמצאת גם צעירה ממזרח ירושלים שעסקה בהדפסה כרוזים הנתונים על ידי ארגוני המחבלים, ובהם דברי הסתה למרי המופנים אל תושבי השטחים.

לופטהאנזה מחדשת טיסותיה ללוד

קלן, 23 (עית) — חברת התעופה המערב גרמנית, „לופטהאנזה", הודיעה אמש, כי היא עומדת לחדש מיד את טיסותיה ללוד, אנקרה ו־ אתונה שהופסקו בעקבות המשבר בקפריסין.

עם זה, הודיעה החברה, כי הטיסות ליעדים אלה יחודשו רק לאחר שתחודש הזכות לטוס בתחום האוויר שמסביב לארצות המעורבות בסכסוך.

תקלות באספקת המים בערד

תקלות באספקת המים הורגשו אתמול בערד, עקב שיבושים באספקת החשמל הנובעים כן הקלקול בתחנת הכח באשדוד.

המכונות השואבות מים בערד לא יכלו לספק את מלוא התצרוכת של התושבים והתעשיה במקום. ...

אלף מורים – עולים הוכשרו לעבודה במוסדות חינוך

כ־1,000 מורים עולים הוכשרו ... משרדי הקליטה והחינוך ... נת תשל"ד לעבודה ... — בעיקר במקצועות מדעיים והמקצועות הטכנולוגיים. ... במשרד הקליטה ... כי 590 מורים עולים נקלטו בעבודה בבתי־ספר יסודיים ותיכוניים בכל רחבי הארץ. 456 מורים־עולים נמצאים בתהליך של הכשרה ... להכשרה ולהסבה מקצועית.

155 מורים־עולים נמצאים בהשתלמות לקראת כניסה לעבודה במוסדות החינוך העל־יסודיים. בתקופת ההכשרה קיבלו המורים העולים דמי קיום ממשרד הקליטה עפ"י נוהלי המשרד.

אגף מס ההכנסה מגייס עובדים

... אגף מס הכנסה באוצר, הוזל במבצע מיוחד לגיוס ומינוי של עובדים בתחומי גביה והוצאה לפועל. ...

וקדמו תשלומי גימלאות בשל ט' באב

תובעים לחוקק חוק כדי לאסור הפצתו של החומר המסיונרי בארץ

15 מ' ל"י משקעים ע"י חברת „סונול"

דיון בוועדת השרים לענייני פנים על זכויות בני הזוג במקומות העבודה

עובדי חברת „דן" דורשים ביצוע מסקנות ההסתדרות לגביהם

מדריכי גדנ"ע — אורחי מעלות

חשוד בהעלמות שוחר בערבות

מכירת יחידות אורגי רחם גדלה ב־175 אחוזים

„אל־על" ממשיכה במבצעיה „לקיים הקשר עם העולם"

עיריית פתח־תקוה מתכננת קריה חינוכית

נאשם בהתחזות והוצאת כספים במירמה

מחקר אמנותי בכלוב

מכונית חשודה נבדקה על־ידי המשטרה

סגן ראש עיריית ניו־יורק, מקבל את סגן הנציגה הציפיים כדי ראש משלחת צופי־ישראל השוהה עתה בארצה הברית

בישיבת ועדת השרים לענייני כלכלה שר האוצר הישראלי סקר את ביקורו של שר האוצר האמריקאי

אתמול התקיימה ישיבה של ועדת השרים לענייני כלכלה בה סקר שר האוצר, מר יהושע רבינוביץ את ביקורו של שר האוצר האמריקאי, מר וויליאם סיימון.

שר האוצר ציין כי השיחות בין שר האוצר האמריקאי ובין שרי הממשלה התנהלו באווירה ידידותית וכי בעקבותיהן הוא צופה כפנה ביחסים הכלכליים בין שתי המדינות.

אושרה הצעה להעלות את שכר הלימוד בביה"ס העל־יסודיים

ועדת השרים אישרה הצעה להעלות את שכר הלימוד להורים בבתי הספר העל־יסודיים לשנת הלימודים תשל"ה ב־41 אחוז, שהם שני שליש מהתוספת המתחייבת מההתייקרויות שחלו מאז נקבע לאחרונה שכר הלימוד להורים.

רכבת עוכבה בגלל מעשה קונדס

רכבת נוסעים, שהיתה בדרכה מתל־אביב לחיפה, התעכבה אמש בשעה 6.15 בערב למשך חצי שעה מול שיכון בצה אביב בצפון ת"א, בגלל מעשה קונדס של אלמונים, שהניחו הבילה חשודה על הפסים.

סטודנט, שעבר בסביבה, הבחין לפני בוא הרכבת בקופסא, שהיתה ארוזה בנייר כסף, ואליה היו מחוברים חוטי חשמל וטרנזיסטורים. הוא סימן לנהג הרכבת לעצור, והרכבת נעצרה.

הסטודנט הרחיק את המטען מהפסים לשדה הפתוח, ...

תל־אביב

בבית הכנסת עבודת ישראל

בביהכנ"ס עבודת ישראל (צרה 45 פינה ויצמן) היום ב־18.30 בדיוק שעורו הקבוע של הרב מ. ארליך בבסכת פסחים. לתשומת לב המשתתפים והמתפללים בגלל הזזת השעון יתקיים השעור באופן קבוע עד להודעה חדשה ב־18.30 בערב.

תורנות בתי מרקחת

מרפאה אזורית חדשה של קופת־חולים הוקמה בלוד

„חול קורי" החל לשווק כלי סניטציה מאקריליק מגוונים מיוצרים בקריית ארבע

הנהלת מפעל הפיס מתכוננת לדיון בתכניות הגרלה חדשות

שביתת חשבי אליכין

יצא נגב המדרשיה תשל"ד ומוקדש לזכר הנופלים במלחמת יום הכפורים

לוח הצופה

לוח ירושלים

בבית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

נרשמו לנשואין

בתי קולנוע ירושלים

בתי קולנוע תל־אביב

בתי קולנוע חיפה

למשרדי קרדיטים בארץ

היום

יום רביעי, ה' מנ"א תשל"ד, 24.7.74

פ' דברים

הפרק: משלי כג—כד: המשנה: מגילה ג, ז—ז: הדף: חולין סט; ההלכה: או"ח שכה, א—ג.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה.
09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית
5.55 (א) חדשות באנגלית
6.50 (א) חדשות בצרפתית
שידורי תכניות לעולים (ב) עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; יומנית — 20.30; רוסית — 20.45

רשת א'

10.55 חדשות בצרפתית 11.00 עברית לעם 11.15 שידורים להלכידים והילדים בחופשת 11.45 „באורי ארץ־ישראל" 12.05 „פרקי נגינה" 13.05 „קונצרט צהריים" 14.10 לאב וליליד: א. לפעוטות; לילדים הגדולים 15.05 „רדיותף" — כבדורים להרחבת הדעת 15.30 „פרקי אבות" 15.50 באוצר הספרים 16.05 רגע של עברית 16.55 „האב בקצה בתצאות" 16.55 חדשות באנגלית 17.05 „תוכניות כלי־נגינה" 17.55 הרצאה בצרפתית 18.05 „על אנשים וספרים" 18.55 להקלאי 19.50 פרקי היום ...

רשת ב'

גלי צה"ל

טלוויזיה כללית

טלוויזיה לימודית

הוקדה הסקיצות והתכנון ולבניה

תיאטרון ישראלי

24.7.74 הערב

האנציקלופדיה התלמודית

14 כרכים

מחיר כל כרך ‎-.38 ל"י

הצפה

עתון יומי
HATZOFE DAILY

האופרה הישראלית

גברו החששות לחוסר האפשרות להמשך הייצוא בשל אי־הכדאיות

עם זאת לא יוגבלו תמריצי הייצוא

ראוגניזציה בסניף התנועה בירושלים

טאנק טיבע סטי"ל מצרי במלחמת יום־הכיפורים

מאת אריה מאיר, כתב „מעריב" בחיפה

במלחמת יום הכיפורים הטביע טנק „צנטוריון" ישראלי ספינת טילים מצרית, שעה שזו היתה בים הפתוח לאחר שנמלטה מנמל ערבייה.

דבר הטבעת הסטי"ל נתגלה לראשונה אתמול, בעת מפגש של אנשי יחידת מילואים שהתקיים לרגל מלאת 9 חודשים להפסקת האש בדרום.

המקרה, שעד כמה שידוע לא היה כדוגמתו מעולם בכל מלחמה שהיא, אירע יום לפני כניסת הפסקה האש לתוקפה.

בבוקרו של 23 באוקטובר 1973 הגיעה לאיזור נמל ערבייה יחידת שריון. מספר ספינות טילים מדגם קומאר שהיו בנמל החלו להימלט לעבר הים הפתוח בעת שכוחות הישראלים התקרבו אליו. אחד הטנקים שהגיע למקום נעצר והתותחן שלו ירה שני פגזים לעבר אחד הסטילים שהיה כבר בים הפתוח, במרחק בקילומטר מהמזח. הפגיעות היו מדוייקות: גשר הספינה נהרס, פרצה בה שריפה והיא החלה לנטות על צידה. עשרות הלוחמים המצרים שקיוו להימלט באמצעותה קפצו לים כדי להינצל.

הגיעה קבוצה ראשונה של ישראלים שפונו מקפריסין ע"י הצבא הבריטי

הגר"ע יוסף נפגש עם נציג הוותיקן

אישים ומוסדות

הוארך מעצרו של מנהל בנק א"י בריטניה

צע"ת נגד שרי הבטחון החינוך והתחבורה

„אגד" ו„דן" התחייבו לשמור על הסטטוס־קו בענין השבת בתל־אביב

ראש עיריית ירושלים מגיב בחריפות על ההפגנה שנערכה מול ביתו

חוב הממשלה לבנק ישראל עלה ב־56 מליון ל"י

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

ראש האגף לאישפוז מתריע:

הפסקת הבניה במרכז הרפואי בת"א תחמיר ותסכן מצב האישפוז בעיר

רבנים הגיעו להשתתף בסמינר על נושאי העליה

36 מילגות לנכי צה"ל

גניבת פרות בדרום

מעצרים מינהליים ביהודה ושומרון

דאגה לגורל שבויים דרוזיים מהכפר בוקעתה

נפטר רב ישיש בן 106 שנה

מאת סופרנו בתל־אביב

„אגד" הבטיחה לראשי המפד"ל בירושלים שלא להפעיל את האוטובוסים לפני יציאת השבת

„מקורות" מצמצמת אספקת המים

משלחת הפרלמנטים האירופיים מבטיחה תמיכה בישראל

350 מיליון ל"י יושקעו בנמל אשדוד בשנים הבאות

החקלאים סיפקו תוצרת בערך של 2.8 מיליארד ל"י

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

מנכ"ל משרד החינוך דוחה האשמות בלתי־מבוססות

נערה נפצעה בעלותה על מוקש

דיירים הפגינו בתבעם השלמת שיפור הדירות

מאת סופרנו בתל־אביב

מתקן מיוחד שפותח בחברת „אלכא" מקל על התקנת מזגן ברכב קטן

תושבי השכונה הדתית גבעת־מרדכי בירושלים מקימים „משמרות הגנה" לשבת

נתגלה רכוש גנוב במאות אלפי לירות

תושב חברון נשדד ע"י אלמונים

נפתחו תחנות הרשמה למשמר האזרחי בירושלים

הסאנקציות של עובדי הדואר גורמים כבר לשיבושים חמורים

יו"ר המחלקה לאיגוד המקצועי פנה אל העובדים בבקשה להפסיק הסנקציות

מאת סופרנו בתל־אביב

הוסר איום השביתה באוניברסיטת בן־גוריון

בהגרלת הלוטו

בהגרלה שהתקיימה אתמול הועלו בגורל המספרים הבאים:

12, 19, 23, 30, 34, 35 והמספר הנוסף: 30.

הקבלנים מחייבים תוספת ייצור מקומי של חומרי בניין

מאת סופרנו הכלכלי

ב"ה

בננו, אחינו ונכדי היקר

החייל מרדכי אלכסנדר ינאי הי"ד

שנפל במלחמת יום הכפורים בסיני, בי"א בתשרי תשל"ד (7.10.73)

יובא למנוחות בחלקה הצבאית בקרית שאול, מחר, יום חמישי ו' מנחם־אב תשל"ד (25.7.74), בשעה 17.15.

מסע ההלויה יצא מבית החולים תל־השומר בשעה 16.45

אוטובוסים יעמדו לרשות המלווים ליד בית המדרש ברח' הרצוג 44 גבעתיים, בשעה 16.30.

המשפחה